

KİM KİMİ DENETLEYECEK?

17 Aralık 2013 günü ortaya dökülen yolsuzlukların odağında, Odalarımızın kuruluş amaçları çerçevesinde mesleki denetimini yaptığı çevre ve kent rantı vardı. TMMOB ve bağlı Odalarının kamu yararını gözeterek yerine getirdikleri denetimlerden bunalan, bunu kendine ayakbağı gören iktidar, aynı gün bir kararname ile odaları kendi bakanlıklarına bağlı işlevsiz bürolar haline dönüştürme yoluna gitti. Ancak, sermayeye rant için değil halk için mühendislik yapan, kamu yararını, ülkemizin özgürlük ve refahını ilke edinen Odalarımız, bu saldırıyı göğüsleyerek püskürtecek onurlu ve mücadeleci bir geleneğe sahiptir.

17 Aralık 2013 tarihinde, güne damgasını vuran iki önemli gelişmeden biri öne çıkmış, diğeri onun gölgesinde kalmıştı. O sabah, aralarında Çevre ve Şehircilik Bakanının da bulunduğu bazı bakan çocuklarına da yönelik bir yolsuzluk operasyonu yapıldı. Gözlerden kaçan haber ise aynı gün tarihli Resmi Gazetede yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararıydı. Buna göre TMMOB'ye bağlı; Çevre Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İç Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve Şehir Plancıları Odası üzerinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca idari ve mali denetim yapılabilecekti. Esasen söz konusu kararnamenin yasalara karşı açık uyuşmazlığı ortadayken, denetime gönderilecek müfettişin aynı gün yolsuzluk defterinin ortaya dökülüp saçılması da hukuksuzluğun üzerine tüy dikilmesinden başka bir şey değildi.

Ortaya dökülen yolsuzlukların odağında çevre ve kent rantının paylaşımı vardı; ki Odalarımızın kuruluş amaçlarından başlıcası da çevre ve kent rantına ilişkin projelerin mesleki denetimini yapmaktı. Epeyce bir zamandır TMMOB ve bağlı Odalarının kamu yararını gözeterek yerine getirdikleri denetimlerden bunalan, bunu kendine ayakbağı gören iktidar, etkisizleştirme operasyonlarına başlamış, odaları kendi bakanlıklarına bağlı işlevsiz bürolar haline dönüştürmenin derdine düşmüştü zaten.

6235 sayılı Yasa ile 1954 yılında kurulan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı Odaların üzerinde iktidar tasarrufları, 1982 yılında çıkan 12 Eylül Anayasası'nın, 135. Maddesindeki "Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları"na dair düzenlemelere müdahale ilk kez 1983'de gündeme gelmişti. 66 ve 85 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle getirilen ek maddelerle, bir yandan meslek odalarına kamu tüzel kişiliği tanınırken diğ er yandan meslek odalarının demokratik yönetimin vazgeçilmez unsuru olan baskı grupları içinde yer almalarından dolayı merkezi idarenin denetimi altına alma istemi ağırlığını koymuştur.

Olağanüstü dönemden kaynaklanmış, demokratik esaslara aykırı olan bu düzenlemeler sonraları hep tartışma konusu olmuştur. 1995 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile bu durum

bir parça da olsa giderilmiş ve TBMM'de grubu bulunan tüm siyasal partilerin uzlaşması sonucu, Anayasanın 135. Maddesindeki meslek kuruluşlarının siyaset yasağı kaldırılmış ve meslek kuruluşlarının mali ve idari denetimine ilişkin fıkra, "Bu meslek kuruluşları üzerinde devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar yasayla düzenlenir" biçiminde dönüştürülmüştü. Buna bağlı olarak, diğ er meslek kuruluşlarına ilişkin

AKP'yi protesto eden Yönetim Kurulu üyemiz Pınar Hocaoğulları'nın gözaltına alınması kınandı

Şubemiz Yönetim Kurulu Üyemiz Pınar Hocaoğulları, Beşiktaş Meydanı'nda stand açan AKP'ye karşı protesto hakkını kullanarak yanlarında bulunan 3 kişiyle birlikte gözaltına alındı. 8 Ocak 2014 günü Tayyip Erdoğan fotoğrafının 'Büyük Güç' sloganıyla yer aldığı AKP standına giderek "Halkın mühendisleri olarak kentlerimizi yağmalayanlardan, doğamızı talan edenlerden hesap soracağız. Paralarımızı ayakkabı kutularında biriktirenler, derelerimizi kurutanlar, kentlerimizi yok edenler, iş güvencemizi yok sayanlar meydanlarımıza gelemez. Meydanlarımıza hangi yüzle geliyorsunuz? İzin vermeyeceğiz, hesap vereceksiniz" diyen Hocaoğulları'nın gözaltına alınmasını Odamız, Şubemiz ve TMMOB İstanbul İKK birer basın açıklaması yaparak kınadı. Yönetim Kurulu Üyemiz Pınar Hocaoğulları çıkarıldığı Çağlayan Adliyesinde savcılık tarafından serbest bırakıldı.

yasalarda değişiklik ve ek düzenlemelere gidilmiş olmasına karşın 6235 sayılı Yasada bir değişiklik yapılmamıştır. 6235 sayılı Yasanın Ek-3 maddesinin gerekçesinde denetimin ne şekilde yapılacağına da belirlenmesi öngörülmüşken; "TMMOB üzerinde, Bayındırlık Bakanlığınca; ihtisas dallarına göre, Odalar üzerinde ise, ilgili bakanlıklarca idari ve mali denetim yapılır. İlgili bakanlıklar; Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile tespit edilir" şeklinde, sınırları belirsiz bir denetim yetkisi getirilmiş, ancak bugüne dek hiçbir siyasal iktidar ilgili bakanlığın tespitine ilişkin bir Bakanlar Kurulu kararı alma yoluna gitmemiştir.

Ek 3. Maddede bu haliyle ve yasanın diğer maddelerinde de bakanlığın TMMOB ve Oda organlarının karar ve işlemleri üzerindeki tasarruflarının çerçevesi, sınırları ve usulleri belirlenmemiştir. Oysa Anayasa hükmü açıkça; idari ve mali denetime ilişkin kuralların "yasayla" belirlenmesini öngörmektedir. Bunun yanında Anayasa Mahkemesinin "Merkezi idarenin meslek kuruluşlarının 'işlemleri' üzerindeki yetkilerinin meslek kuruluşlarının özerkliğini ve bağımsızlığını ortadan kaldıracak nitelikte olamayacağı"na ilişkin kararları vardır.

Hal böyleyken ve TMMOB tarafından, 17 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan bu Bakanlar Kurulu kararının iptaline yönelik Danıştay nezdinde dava açılmışken, 7 Kasım 2013 tarihinde idari ve mali denetimi Orman ve Su İşleri Bakanlığına verilen TMMOB'ye bağlı Orman Mühendisleri Odası, oda tüzel kişiliğini hiçe sayan ve Oda Yönetim Kurulunun "şubelerinin denetlenemeyeceğine ilişkin" gerekçeli kararı bildirilmesine karşın, bakanlık görevlileri Orman Mühendisleri Odasının İstanbul Şubesine giderek denetim yapmak istediler. Şube yöneticilerinin

buna izin vermemesiyle denetim yapılamadı ancak bakanlık görevlileri bu kez de Oda bütünlüğü içinde davranmayan Sakarya ve Bursa şubelerine giderek denetimlerini gerçekleştirdiler. Bakanlığın denetime izin vermeyen OMO İstanbul Şubesi yöneticileri hakkında disiplin soruşturması açılması için TMMOB'ye yaptığı başvuru, Birlik Yönetim Kurulu tarafından "soruşturmaya gerek olmadığı" şeklinde sonuçlandırıldı.

Bu arada, Ankara Orman Bölge Müdürlüğü resmi internet sayfasında, oda kayıtlarını ilgilendiren ve üyelerinin özlük haklarına yönelik bilgilerin; 4734, 6235, 5531 sayılı yasalara ve TMMOB mevzuatına aykırı olarak ihale mevzuatı görüntüsü altında yasa dışı yollarla elde edilmesine yönelik mühendislik bilgi havuzu oluşturulmaya çalışıldığı görüldü. Serbest meslek mensuplarına ait bilgilerin, bir anlamda işleme denilebilecek bir yöntemle belirlenmeye çalışılmasının, başka alanlarda kullanılmak üzere altlık oluşturulması amacını taşıdığı saptamasıyla Orman Mühendisleri Odası, bu yasa dışı uygulamadan derhal vazgeçilmesi konusunda Orman Genel Müdürlüğü ile Ankara Orman Bölge Müdürlüğüne bir uyarı yazısı gönderdi.

Görüldüğü gibi şimdilik OMO üzerinde denenen bu uygulamalar, yakın zamanda diğer Odaları da gündemine alabilecektir.

TMMOB ve bağlı Odalar üzerinde siyasi iktidar tarafından oluşturulmak istenen vesayet ve tahakkümün boyutları her geçen gün kendini daha da fazla hissettirmektedir. Ancak, sermayeye rant için değil halk için mühendislik yapan, kamu yararını, ülkemizin özgürlük ve refahını ilke edinen Odalarımız, bu saldırıyı göğüsleyerek püskürtecek onurlu ve mücadeleci bir geleneğe sahiptir.

BAŞBAKAN DA İSTİFA ETSİN, ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI DENETLENSİN!

17 Aralık'ta çıkardıkları bir Bakanlar Kurulu kararıyla TMMOB'yi yetkisizleştirerek yolsuzluklarına engelsiz devam etmeye çalışan AKP hükümetini protesto etmek için TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından 26 Aralık 2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğü önünde Şubemiz üye ve yöneticilerinin de katılımıyla kitlesel basın açıklaması gerçekleştirildi.

Şubemiz binası önünden başlayan yürüyüş sloganlarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğü önüne kadar devam etti. Burada basın açıklaması öncesinde Başbakanın kutusu denilen bir kutu açılarak içinden hükümetin son yıllardaki

rant projeleri ve hukuksuz uygulamaları Şubemiz Y.K. Başkanı Beyza Metin tarafından teşhir edildi.

"Hırsız var", "bakanlar yetmez hükümet istifa" gibi sloganlar eşliğinde yapılan açıklama TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Süleyman Solmaz tarafından okundu. Basın açıklaması sonrasında İnşaat Mühendisleri Odası eski Şube Başkanı Cemal Gökçe de söz alarak kısa bir konuşma yaptı.

